

(274. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Artikel 7. Opnemingen, peilingen en verdere uitgaven in verband met de voorbereiding der werken.

Met het verrichten van opmetingen, peilingen en grondboringen zal ook in 1921 moeten worden voortgegaan.

Gerekend wordt dat hiervoor een hooger bedrag noodig zal zijn dan voor 1920 werd toegestaan.

Artikel 8. Uitvoering van werken.

1°. *Aanplant van rijshout.*

Zoals is medegedeeld in de Memorie van Toelichting van het aanhangig wetsontwerp tot verhooging van de begrooting van uitgaven van het Zuiderzeefonds voor het dienstjaar 1920, wordt ter voorziening in de groote behoefte aan rijshout, voor de uitvoering der afsluitingswerken, van Rijkswegen tot aankoop van voor rijscultuur geschikte grond overgegaan.

Door bemiddeling van de Nederlandsche Heidemaatschappij zijn reeds op verschillende plaatsen in het oosten en zuiden des lands voor de teelt van rijshout geschikte gronden ter gezamenlijke oppervlakte van ongeveer 350 H.A. aangekocht of in huur genomen, en door de zorg van genoemde maatschappij voor de teelt van rijshout ingericht en beplant. Met den aankoop van dergelijke gronden wordt nog voortgegaan, zoodat tegen het einde van dit jaar, vermoedelijk ongeveer 500 H.A. beschikbaar zullen zijn. In het geheel moet echter, zal de maatregel doel treffen, worden gerekend op een oppervlakte van ten minste 1000 H.A., en daar het rijshout eerst 3 à 4 jaren na den aanplant voor de eerste maal gehakt kan worden en het dus met het oog op den aanvang der afsluitingswerken zaak is, spoedig met den aanplant te beginnen, wordt gerekend dat in 1921 nog 500 H.A. aangekocht en voor de teelt van rijshout ingericht zullen moeten worden, terwijl in dat jaar dan ook de in 1920 nog aan te koopen 200 H.A. in cultuur zullen zijn te brengen.

2°. *Aankoop en aanvoer van steen.*

Daar voor de uitvoering der Zuiderzeewerken gedurende tal van jaren groote hoeveelheden zet-, stort- en zinksteen noodig zullen zijn, en, ter verzekering van eene regelmatige levering en aanvoer van die steen, bijzondere maatregelen van voorzorg worden vereischt, is het gewenscht daarin — ook wanneer voor het overige tot aanbesteding der werken mocht worden overgegaan — van Rijkswegen te voorzien.

Het is noodig met het oog op de hierna te noemen werken, waarvan de uitvoering in 1921 moet worden aangevangen of voorbereid, voor dat jaar te rekenen op het aankopen en op Wieringen, of op daartoe geschikte losplaatsen nabij Den Helder en te Stavoren, aanvoeren van een belangrijke hoeveelheid zet-, stort- en zinksteen, waarvoor een uitgaaf van f 1 000 000 wordt noodig geacht.

3°. *Werkhaven bij Den Oever op Wieringen.*

Ofschoon de plannen voor het maken van den afsluitdijk

tusschen Wieringen en de Friesche kust en voor de in de afsluiting aan te brengen sluizen nog niet geheel zijn uitgewerkt, staat het toch vast, dat voor de uitvoering dier werken in elk geval moet kunnen worden beschikt over een goed ingerichte werkhaven met daarbij behoorend werkterrein aan de oostpunt van het eiland Wieringen. Het aldaar bestaande haventje van Den Oever is, zoowel wat diepte als wat ruimte voor laden en lossen betreft, voor het doel geheel onvoldoende, terwijl daarbij ook geen terrein is te vinden geschikt om tot opslagplaats te worden ingericht.

Met den aanleg van een ruime werkhaven bij Den Oever, die gereed moet zijn vóórdat de afsluiting kan worden ter hand genomen, moet daarom spoedig worden begonnen. Voor een dergelijke haven, met daarbij te maken watervrij werkterrein, is een plan opgemaakt, zoodanig ingericht, dat de haven tijdens de uitvoering der afsluitingswerken zoo noodig ook zal kunnen voorzien in een eventuele behoefte aan uitbreiding van lig- en losplaatsen voor visschers- en andere vaartuigen bij Den Oever, en na de voltooiing der werken geheel voor dat doel beschikbaar zal kunnen komen.

De kosten van een dergelijke haven, met den aanleg waarvan in het begin van 1921 dient te worden begonnen en die zoo mogelijk in dat jaar voltooid moet worden, zijn geraamd op f 2 100 000, welk bedrag derhalve thans wordt aangevraagd.

4°. *Werken ten behoeve van de afwatering in verband met de afsluiting van het Amsteldiep.*

Wanneer tegen het tijdstip, waarop de afsluiting van de Zuiderzee gereed komt, wordt begonnen met de indijking en droogmaking van de Wieringermeer tot vorming van de eerste der ontworpen Zuiderzeepolders, zal te zelfder tijd, voorzien moeten worden in de afwatering der op dit deel van de afgesloten Zuiderzee loozende boezems en polders. In het in 1914 verschenen uitgewerkte plan, voor de indijking en droogmaking van de Wieringermeer, — hetwelk was opgemaakt in verband met het in 1907 ingediende wetsontwerp — was daartoe opgenomen de aanleg van een afwateringskanaal loopende van Aartswoud langs de bestaande zeedijken tot nabij Den Helder, en aldaar uitmondende in de bestaande buitengeul, genaamd het Nieuwe Diep. Dit plan kan bij de uitvoering der Zuiderzeewerken in hoofdzaak worden aangehouden, en het zal gewenscht zijn om een gedeelte van het bedoelde kanaal reeds aan te leggen te gelijk met den afsluitdijk door het Amsteldiep, ten einde in de afwatering van den Anna Paulownapolder te voorzien. Om met de uitvoering van dit werk in 1921 een begin te kunnen maken wordt op deze begrooting een eerste post van f 100 000 uitgetrokken.

5°. *Aankoop van gronden ten behoeve van de werken.*

Er dient op te worden gerekend dat, in verband met de sub 3 en 4 genoemde en wellicht nog andere werken in 1921 op Wieringen en elders eenige gronden zullen moeten worden aangekocht of onteigend, waarvoor voorshands een bedrag van f 100 000 voldoende schijnt.

6°. *Verskillende voorbereidende werken.*

Ofschoon de plannen voor de afsluiting nog niet definitief zijn vastgesteld, zal het toch gewenscht kunnen blijken om met het oog op de uitvoering daarvan reeds in 1921 eenige voorbereidende werken ter hand te nemen. Daarom wordt op deze begrooting een bedrag van f 100 000 uitgetrokken, waaruit dan ook zullen zijn te bestrijden de kosten van het inrichten van voorloopige los- en opslagplaatsen voor rijshout en steen ten behoeve van de sub 3 genoemde werkhaven bij Den Oever en voor het aanschaffen en plaatsen van directieketen voor dat werk.

De Minister van Waterstaat,

A. A. H. W. KÖNIG.